

"ЂОРЂЕ"

Пише:
Небојша
Кнежић

Торонио, јула 2007.

Једног прољећа, године, педесет и седме са комшијског тек купљеног радија, слушамо Наду Мамулу, пјевала је о Бембаши води хладној. Поносни власник га је појачао до "даске" да и комшилук чује а онда је моја мајка оставила јуфку од које је развијала питу и начочила се на прозор да боље чује. Ето тако сам почео да слушам радио кога ћемо и сами ускоро купити, додуше проћи ће још двије године али био је прави Никола Тесла, са магичним оком и три таласне дужине...

Са тог радија пјевали су разни Заими, Сафети, Робићи, Јакшићи, и све су то били добри и популарни пјевачи. Ми дјеца, сто због неког само нама незнаног разлога никада их нисмо узимали толико срцу, све док једног дана са истих тих радија неко није "завиждао у осам", е била је то мелодија која нам је одмах усла у ухо и срце и ту је остала све до данас....

Пјевач се звао Ђорђе Марјановић и ми му одмах протепашмо, "Ђокица", "Ђока! Већ слиједех дана наши очеви у малим продавницама плоча купују "звиздук у осам" а нико од нас није имао грамофон, ни у ближем ни даљем комшилуку!!

Плочу смо поносно свакодневно узимали у руке, превртали је, загледали, показивали је комшилуку и чекали да једном и ми смогнемо који динар и купимо неки грамофон, макар онај најјефтинији, али...

Грамофони су били скупи и имали су их само неки други, ето, ја и моји другари никада нисмо имали срећу да се неко похвали са једним таквим чудом. Али ипак, није било страшно, комшијски фризерски салон Прољеће је имао грамофон и његов власник нас је често пуптао да на њему навијамо "звиздук у осам" и ми смо то чинили све док најстарији међу нама, један бруцош студент није "сконтао" кћерку власника радње и грамофона и са њом побјегао у своје родно село, "доње стрњике". Чика Шефик нам забрани да долазимо са плочама али срећом у наш комшилук се досели једна дјевојчица Сања, кћерка неког "буце" и она је имала грамофон, и ето, "звиздук у осам" настави да уљепшава нашу младост.

Сви редом смо били заљубљени у ту Сању, али она, хмм, није нас фермала, она је обожавала Ђорђа Марјановића и са њом смо по цијели дан чаврљали и помагали јој да се нада како ће га једног дана у живо срести и од њега добити аутограм, а можда чак и пољубац.

Због тога се црвенила у лицу, окретала главу да сакрије румен а онда навијала плочу и то је био знак да поново ко зна који пут пјевушимо и звиждуемо нашу омиљену мелодију....

Затим Опатија и Ђорђе побјежује са пјесмом "потражи ме у предграђу" и наши очеви поново купују много више плоча него што имамо грамофона, јакако, нека, тако и треба.... Сјећам се оца који је кречио стан нашем комшији Паји јер овај је био "килав" за такве ствари а и стално по неким партијским и пословним састанцима. Пајина жена Ружица направила ручак, све сама пилетина и пржени кромпир, пивске флаше на све стране, а онда тета Ружица на грамофон стави "потражи ме у предграђу" и ја који сам се сваки час туда врзмао последије неколико навијања примјетим како се тета и мој отац некако чудно гледају, ништа ми није било јасно а још мање када ми је тата рекао да се идем мало играти напоље, а када сам последије десетак минута поново дошао, врата су била закључана, прислоним ухо, ништа се не чује, чак ни "потражиини меее ууу предграђууу"

Наша Сања са мајком и оцем у бијелом, новом пежоу 404 сваки час одлази на море, зими на скијање, у викендицу ван града. А онда нам један дан, изненада каже да се сели за Београд. "А заштооо!" кажемо у глас тужно и изненађено!

"Е беаш сте луцкасти, па да бих била ближе Ђорђу Марјановићу, тамо га можда и на улици могу срести" каже кроз осмијех гласом пуном радости. Ми оборили главе надајући се да се само шали, али нажалост!. Свако јој је нешто поклонито на растанку а она нама остави онај свој грамофон и последије неколико дана уз сузе и ридане јој машемо док се пежо губи низ улицу...

Оснивамо свој први клуб обожаваоца Ђорђа Марјановића и поносно кажемо својим мајкама и очевима да смо најсретнија дјеца на свијету.....

А онда стиже разгледница од Сање, тражила је да дођемо у Београд на Ђокин концерт а да се за карте не сикирамо, обезбјеђене су. "ја и ОН смо сада добри пријатељи, познајемо се, ОН ми је поклонито улазнице за преставу, и ја вас чекам, молим вас дођите, пожелела сам вас" писала је.

Када сам мајци рекао да идем за Београд, прекрстила се и опалила ме оклагијом преко леђа... "У БЕОГРАД ИДЕМО ПО СВАКУ ЦИЈЕНУ!" кажемо углас поново окупљени у нашем клубу ...

"СВИ ЗА ЈЕДНОГА, ЈЕДАН ЗА СВЕ!" са сузама у очима поновимо мускетарску заклетву и извјесно вријеме останемо загрљено један уз другога.

"Марш на спавање вуцибадино једна" каже ми мајка љутито јер нисам престајао да је убјеђујем да Београд није на крају свијета а и да ћу у возу цијелу ноћ учити а да ћемо код Сање спавати и хранити се....

Није вриједило, а ни остали нису прошли боље. У Суботу по

Ђорђе Марјановић

подне састајемо се нас четворица и вадимо све из џепова и нажалост све скупа неби покрило ни једну возну карту трећег разреда до оближњих Подлугова а камоли до Београда!

На крају одлучно и храбро пада одлука да се "шверцујемо" јер у питању је била наша витешка част а искрена жеља да поново видимо Сању и коначно идола наше младости, легенду Ђоку....

Као задњи ухљупи улазимо у постављени путнички воз на минут прије поласка и одмах се закључавамо у клозет. Већ последије пола сата неки путници упорно куцају и лупају а ми немајући куда, излазимо а онда се цијелу ноћ прогањамо са кондуктерима који нас на крају хватају и на некој вукоједној станици избацују напоље као фишке....

У очима нам сузе, песнице грчевито стегнуте а у ушима и глави одзвањају поруге мноштва путника који нас уз смијех и добацавање испраћају нагнути кроз отворене прозоре композиције која се уз дубоке писке локомотиве ускоро губи у ноћној тмини.....

А онда чујемо стењање и шкрипу неког теретњака и спотичући се о железничке прагове укрцавамо се у један од вагона.

У само праскозорје композиција се зауставља на споредном батајничком колосјеку. Гладни, озебли, гарави и изгребани ускачемо у један шинобус препун путника а онда заједно са неким сељацима који су уза се имали осим живих кокошију и живо грокћуће прасе возимо се без карте, док кондуктер по десети пут нагиње "чисту" шљиву директно из флаше којом га части један лебели који је пошао у град на пијацу, уопште се не обазирјући на нас....

Испред биоскопа Партизан који се налазио преко пута саме Же-

лезничке станице дивимо се неком каубојском филму а онда нам се прифетери старији, веома љубазан чикица. Не одбијамо га да нас одведе у оближњу тек отворену посластичарницу у којој једемо по пуна два тањира разних колача... само, када нас је испод стола почео пипкати за кољена, знали смо да ћемо морати правити "ђаду"....

Пуних стомака излијећемо из сластичарнице и јуримо неком улицом уз брдо а онда однекуд искочише два милиционера, Цвијан и Милија, никада их нећемо заборавити, ни њих ни њихове меснате прсте којима су нам увртали уши, и, и на крају завршисмо у Прихватилишту за деликвентну дјецу у Звечанској улици....

Већ сутрадан су по нас дошли наши очеви пуни осветничког бијеса који им се сав слио у стиснуте и вреле шаке које смо и те како осјетили по цијелом тијелу...

Са њу више нисмо срели, одселила се заједно са мајком и оцем који је постао амбасадор у једној европској метрополи, није нам се више јавила, јер смо изневјерили њен позив за концерт, а како смо то могли ако смо заиста били искрени "ђокисти", нисмо оправдали ту част, вјероватно је мислила....

У Босни је завршен рат, копрцам се европским друмовима тражећи пут преко "барџе", нико ме неће, никоме не треба! Једног сунчаног дана сједим у пристаништу италијанске луке Анкона. А онда поред мене сједне један чичица са акти ташном у руци, испране му очи и замућен поглед као и мој и ја одмах знам да смо "наши"!

"О'кле' и д'окле" земљаче!? пита ме.

"Било гдје, што даље" кажемо "А мени кућу запалили, дјеца ми и жена у Шведској, а ја не могу тамо, више не примају!" каже кроз дубок уздах. "ево, ово су ми кћерка и син, да ти покажем слике, и да знаш ово ми је сва имовина, све што ми је преостало" отвара ташну дрхтавим рукама и из ње вади албум а када га отвори у средини међу пожутјелим сликама и грамофонска "плоча, "звиздук у осам"!

Пружам руке према њој и њежно је узимам а онда са Сањиног грамофона поново зајева Ђока, ко некад у осам и сад прођем улицом твојом, и станем сад под прозор твој, и мада знам да ниси ту, чекам као у сну, мислим негдје у даљини чућеш ти, те кипне капи на окнима, задње сузе две, у очима заборављени сн....!

◆